

Original Article

Exploring the Dimensions and Factors Influencing the Development of Political Psychology in Sports in Iran

**Rahim Teymouri¹, Jafar Barghi Moghaddam², Habib Mohammadpour Yaghini³,
Mohammad Rahim Najafzadeh⁴, Samad Zahiri Aghcheh Dizaj⁵**

1. PhD Student in Strategic Management in Sports Organizations, Department of Physical Education, Tabriz Branch, Islamic Azad University, Tabriz, Iran.
2. Assistant Professor, Department of Physical Education, Tabriz Branch, Islamic Azad University, Tabriz, Iran.
3. Assistant Professor, Department of Physical Education, Tabriz Branch, Islamic Azad University, Tabriz, Iran.
4. Associate Professor, Department of Physical Education, Tabriz Branch, Islamic Azad University, Tabriz, Iran.
5. Assistant Professor, Department of Political Sciences, Tabriz Branch, Islamic Azad University, Tabriz, Iran.

Received: 17/05/2023, Revised: 21/10/2023, Accepted: 01/01/2024

* Corresponding Author: Jafar Barghi Moghaddam, Tel: 09143113682, E-mail: jbmoghaddam@gmail.com

How to Cite: Teymouri, R., Barghi Moghaddam, J., Mohammadpour Yaghini, H.; Najafzadeh, M. R.; Zahiri Aghcheh Dizaj, S. (2024). Exploring the Dimensions and Factors Influencing the Development of Political Psychology in Sports in Iran. *Sport Psychology Studies*, 13(47), 17-38. In Persian.

Extended Abstract

Background and Purpose Sporting events have become powerful political tools for countries and governments to promote themselves, achieve political and economic goals, showcase local products, businesses, and culture, promote tourism, and improve their international image (Heslop et al., 2010). Consequently, various factors associated with sports play a significant role in shaping contemporary society, as the importance of physical exercise continues to grow, and its influence is increasingly recognized. There is no doubt that sports and various political forces have a reciprocal relationship.

Therefore, it is essential to understand the political dimensions of sports and the crucial roles and effects of these phenomena, which can be achieved through the development of political psychology. Neglecting the important field of political psychology in professional sports can hinder the promotion of favorable political behavior and lead to the underutilization of the country's professional sports potential. This, in turn, could be detrimental to securing the interests of professional sports on the international stage (Rafei Dehkordi et al., 2019).

One of the key areas in the study of political behavior is Political Psychology. Political psychology is an interdisciplinary field that

combines psychological, social, and political sciences (Monroe, 2001). The beneficial roles of political psychology in improving both individual and societal conditions have led to its application in various domains (Rabin, 2021). It is a scientific field that examines political processes from a psychological perspective. At its core, political psychology examines the political thoughts and behaviors of individuals within political communities. Research in this field explores both individual-level political behavior (such as decision-making) and collective-level behavior (such as collective action). It also investigates processes of political participation, including public participation (such as public opinion) and political elites (such as leadership psychology), as well as formal processes (such as voting) and informal processes (such as social participation) (Hizli Sayar et al., 2020). Initially, psychology was regarded as the most individualistic field within the human sciences, focusing on the mental states of individuals in isolation from one another. However, over time, a connection between psychology and political science was established, and this relationship has evolved to the point where, for some, psychology is now seen as a largely collective discipline, heavily influenced by societal data and dynamics. Political psychology emerged as a field that needed to be studied anew, as it bridges the gap between psychology and political science. While the primary disciplines involved are psychology and political science, other fields have also contributed to its growth and the creation of relevant works. Political psychology can be described as a fruitful integration that offers valuable insights. It seeks to explain human behavior by applying psychological concepts, making it a powerful and appropriate tool for understanding political dynamics. As such, it proves to be a useful framework for analyzing political issues and challenges.

Considering Iran's current situation and its portrayal in Western media as a country with goals and policies that conflict with the international community and global values, an emphasis on sports diplomacy can be a powerful tool for neutralizing this narrative. It should be strategically utilized to present Iranian culture and identity to the world in a positive and favorable light. Therefore, by strengthening sports systems as an important social and political structure, we must work to establish new standards and criteria that address the current and future needs of the people. The social and political nature of sports requires us to differentiate between various branches of sports, while also recognizing the interconnectedness between sports and political and social sciences. In this context, political psychology plays a crucial role in enhancing the development of sports and creating a suitable political framework within the realm of sports. However, the lack of comprehensive research and insufficient evidence in this area has led to the neglect of political psychology as a key issue in sports, particularly professional sports. The ambiguity surrounding the development and implementation of political psychology has resulted in its lack of serious application in professional sports today. This has hindered the full utilization of political psychology's potential in the sports sector. It is clear that there is a research gap in this area, contributing to scientific and practical uncertainties. Therefore, the aim of this research is to explore the dimensions and factors influencing the development of political psychology in sports in Iran.

Research Methodology

The present study is applied in terms of its purpose and descriptive-correlational in nature, conducted within this field. The statistical sample for the study is based on a sufficient number for modeling in PLS

software, estimated to be 10 to 20 times the number of dimensions in the conceptual model. The sample consists of specialists and experts from various fields, including psychology, political science, sports management (directors of the General Directorate of Sports and Youth and sports organizations), sports stakeholders (Ministry of Sports, managers, coaches, athletes, and referees), as well as university professors and researchers active in the specialized area of political psychology in sports. A total of 375 individuals were estimated to participate in the study. The primary tool for this research was a researcher-developed questionnaire, created through two stages: a library study and interviews. Semi-structured exploratory interviews were conducted with experts in the field of professional political psychology in the country (9 individuals). The library study and interviews were used to identify components and variables, complete the theoretical framework, design the conceptual model, and develop the questionnaire. The research questionnaire included 25 dimensions and 125 items, with a Likert scale (five-point scale) used to measure the items. To assess the reliability of the questionnaire, Cronbach's alpha coefficients were calculated using SPSS version 24 software, resulting in a reliability of $\alpha = 0.91$. The reliability and validity of the structure were further confirmed through the steps outlined in the findings section using Smart PLS software. For data analysis, structural equation modeling (SEM) was employed, encompassing both first- and second-order confirmatory factor analyses of the three-variable structure and path analysis between them.

Research Findings

Structural Model:

Based on the results, it was determined that, in the context of developing the dimensions and

factors of political psychology in professional sports, the "strategies" dimension has the greatest impact on the outcomes, with a value of ($\beta = 0.761$). "Causal conditions" have an impact on the main phenomenon with a value of ($\beta = 0.313$), while "background conditions" affect the main phenomenon with a value of ($\beta = 0.760$). The "main phenomenon" influences "strategies" with a value of ($\beta = 0.519$), and "intervening conditions" impact the main phenomenon with a value of ($\beta = 0.449$). These factors play a direct and significant role in explaining the dimensions and factors affecting the development of political psychology in sports in Iran. The path analysis also revealed that the "strategies" factors have a positive, direct, and significant effect on the outcomes of the development of political psychology in sports, explaining approximately 77% of the variance.

Discussion

The purpose of this research was to investigate the dimensions and factors affecting the development of political psychology in sports. The results of the study revealed that all the identified dimensions and factors, including causal conditions, contextual conditions, intervening conditions, strategies, and consequences, have a significant impact on the development of political psychology in Iranian sports. Among these factors, strategies had the greatest impact on the outcomes, with a value of ($\beta=0.761$). Causal conditions had an effect on the main phenomenon with a value of ($\beta=0.313$), while background conditions influenced the main phenomenon with a value of ($\beta=0.760$). Additionally, strategies had a value of ($\beta=0.519$), and intervening conditions affected the main phenomenon with a value of ($\beta=0.449$). All these factors significantly contributed to the development pattern of political psychology in Iranian sports.

The dimensions and factors affecting the development of the political psychology of sports in Iran include those that influence the

occurrence of the central phenomenon. The influencing factors and causal conditions consist of four main concepts: moral-social skills, psychological skills, perceptive skills, political skills, and existing tensions. These findings align with the research of Keshavarz et al. (2017). Keshavarz et al. (2017), in their research, showed that six social and cultural factors—managerial, communication, economic, professional, occupational, and political—play a significant role in influencing the behavior of stakeholders in occupying seats within international sports forums. Therefore, politics is an inherent part of organizational life. Those who fail to recognize the political dynamics within an organization may not fully understand that the organization functions as a political system. Therefore, organizations should be encouraged towards politicization, and managers should make the necessary efforts to achieve important organizational and psychological goals. Based on the findings of this research, it can be stated that moral-social skills and psychological skills form the foundational characteristics of personality and political behavior, such as trust, respect, justice, social awareness, responsibility, fairness, care, and citizenship. These characteristics help to build an internal moral compass, allowing individuals to make sound choices in sports political thinking and behavior, ultimately fostering greater social competence. Additionally, perceptive and political skills, such as the ability to network, plan and organize complex situations in advance, and the capacity to develop and solve solutions related to the political conditions of the sports environment, contribute to creating moral-political transparency, political dominance, and the absence of high-level politics. These skills help generate ideas and topics that are essential for navigating and shaping the political landscape of sports. Fries et al. (2017) define political skill as an

individual characteristic used to effectively describe political behavior in order to obtain or develop a defined structural power. According to their framework, power reflects influence, policies are strategies employed to create or gain power, and political skill provides a set of competencies to effectively utilize resources and implement political behavior. In explaining the results of this research, it can be highlighted that several factors influence the development of the political psychology of sports in Iran. These factors include moral-social skills, psychological skills, perceptive skills, political skills, and the existing tensions within the sports and political environments. Therefore, it can be said that political psychology is the ability to effectively understand others and the situations they are in, and to use such knowledge to influence others to act in ways that enhance individual or organizational goals. At the core of this concept is the use of others' behavior to shape outcomes, which is central to political behavior. In other words, the political use of others can be based on power or influence, which can result in either positive or negative outcomes. The four forms of using others are motivation, encouragement, moral obligation, and suppression. Among these, gentle encouragement is the least forceful, while suppression represents the most extreme form of control. Regarding political capacity, the concept of political skills is important. These skills are both inherent and acquired, meaning individuals can enhance their power and influence within an organization by improving their political skills, ultimately helping them achieve their desired goals.

بررسی ابعاد و عوامل موثر بر توسعه روان‌شناسی سیاسی ورزش در ایران

رحیم تیموری^۱، جعفر برقی مقدم^۲، حبیب محمدپوریقینی^۳، محمدرحیم نجف زاده^۴، صمدظهیری آغچه دیزج^۵

۱. دانشجوی دکتری تخصصی مدیریت ورزش، گروه تربیت بدنی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران
۲. استادیار، گروه تربیت بدنی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران
۳. استادیار، گروه تربیت بدنی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران
۴. دانشیار، گروه تربیت بدنی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران
۵. استادیار، گروه علوم سیاسی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۲/۲۷، **تاریخ اصلاح:** ۱۴۰۲/۰۷/۲۹، **تاریخ پذیرش:** ۱۴۰۲/۱۰/۱۱

* Corresponding Author: Jafar Barghi Moghaddam, Tel: 09143113682, E-mail: jbmoghaddam@gmail.com

How to Cite: Teymouri, R., Barghi Moghaddam, J., Mohammadpour Yaghini, H.; Najafzadeh, M. R.; Zahiri Aghcheh Dizaj, S. (2024). Exploring the Dimensions and Factors Influencing the Development of Political Psychology in Sports in Iran. *Sport Psychology Studies*, 13(47), 17-38. In Persian.

چکیده

هدف از پژوهش حاضر بررسی ابعاد و عوامل موثر بر توسعه روان‌شناسی سیاسی ورزش در ایران بود. پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و از حیث ماهیت توصیفی-همبستگی است. جامعه آماری پژوهش کلیه متخصصین و خبرگان حوزه روان‌شناسی، حوزه علوم سیاسی، خبرگان حوزه مدیریت ورزشی (مدیران اداره کل‌های ورزش و جوانان و سازمان‌های ورزشی)، ارکان ورزش (وزارت ورزش، مدیران، مربیان، ورزشکاران و داوران ورزشی) و اساتید و محققین دانشگاهی که در حوزه تخصصی روان‌شناسی سیاسی ورزش فعالیت داشتند. نمونه آماری با استفاده از روش هدفمند در دسترس انتخاب شدند (۳۷۵ نفر). جهت جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شد و روایی صوری پرسشنامه توسط صاحب‌نظران (۹ نفر)، تأیید شد. همچنین، پایایی آن با استفاده از آزمون آلفای کرونباخ (۰/۹۱) و پایایی ترکیبی محاسبه شد. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها و بررسی برازش مدل از مدل‌سازی معادلات ساختاری در نرم‌افزار PLS3-SPSS24 استفاده شده است. نتایج نشان داد که ابعاد راهبردها بر پیامدها با مقدار $(\beta=+0/761)$ بیشترین تأثیر و شرایط علی بر پدیده اصلی با مقدار $(\beta=+0/313)$ ، شرایط زمینه‌ای بر پدیده اصلی با مقدار $(\beta=+0/760)$ ، پدیده اصلی بر راهبردها با مقدار $(\beta=+0/519)$ و شرایط مداخله‌گر بر پدیده اصلی با مقدار $(\beta=+0/449)$ ، دارای نقش مستقیم و معنی‌داری در تبیین ابعاد و عوامل موثر بر توسعه روان‌شناسی سیاسی ورزش در ایران بودند. به‌طور کلی، بر اساس یافته‌های پژوهش می‌توان گفت که توجه به عوامل مهارت‌های اخلاقی-اجتماعی، مهارت‌های روان‌شناسی و توانمندسازی مهارت‌های ادراکی و مهارت مدیران سیاسی-ورزشی می‌تواند به پیامدهای مطلوب توسعه‌ای روان‌شناسی سیاسی ورزش در ایران بیانجامد.

واژگان کلیدی: توسعه سیاسی ورزش، ابعاد روان‌شناسی ورزش، روان‌شناسی سیاسی، رفتار سیاسی

مقدمه

گستره مفهومی ورزش فارغ از متغیرهای بیرونی تاثیرگذار و تاثیرپذیر قابل شناخت نبوده و تنها در حوزه فعالیت‌های جسمانی و یا ذهنی نمی‌گنجد. ورزش در حوزه‌های فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و سیاسی تاثیر گذاشته و متعاقباً تاثیر می‌پذیرد (شاهرضایی و شیرزادی، ۱۳۹۷). اکنون نقش ورزش و فعالیت‌های ورزشی از یک فعالیت بدنی یا نوعی تفریح و سرگرمی فراتر رفته و کارکردهای مختلف بهداشتی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی، زیست‌محیطی و مهم‌تر از آن سیاسی و بین‌المللی پیدا کرده است (صباغیان، ۱۳۹۴).

همراهی سیاست در ورزش و سیاست‌گذاری ورزشی پدیده جدیدی است که به دنبال افزایش تعامل برای بازکردن افق‌ها و دیدگاه‌های جدید و کمک به درک فرهنگ بین مردم جهان است. امروز ورزش یک جنبه مهمی از نفوذ سیاسی دولت‌ها شده است و سیاست‌های ورزشی ابزاری برای دستیابی به این اهداف، برنامه‌ها و مبانی سیاسی است و از کارکرد آن می‌توان برای ارتقای سطح روابط، رفع تنش‌ها و توسعه ابعاد مختلف سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی استفاده کرد.

علی‌رغم این‌که عنوان می‌شود باید ورزش را از سیاست دور کرد، اما در سال‌های گذشته برخی از کشورها به‌عنوان ابزاری سیاسی بهره جستند و در جنگی که ایران نیز از آن مستثنی نیست، معادلات بین‌المللی پشت پرده به راه انداختند و به دنبال اهداف سیاسی از طریق ورزش هستند (هوم‌فریز، ۲۰۲۲). برخی از کشورها، جوامع و سازمان‌ها از ورزش به عنوان ابزاری برای ساختن پل استفاده کرده‌اند، برخی از آن به‌عنوان ابزاری قدرتمند برای اهداف سیاسی با هدف قرار دادن سایر اهداف سیاست خارجی استفاده کرده‌اند (بویکاف، ۲۰۱۶).

رویدادهای ورزشی به ابزاری سیاسی برای کشورها و دولت‌ها برای ارتقاء خود، استفاده از اهداف سیاسی و اقتصادی، بازآفرینی، افشای محصولات محلی، مشاغل محلی، فرهنگ محلی، ترویج گردشگری و در نتیجه بهبود چهره بین‌المللی آن‌ها تبدیل شده است (هسلاپ^۱ و همکاران، ۲۰۱۰). بنابراین، عناصر و ارکان مختلف درگیر در امر ورزش به‌عنوان عوامل تاثیرگذار بر جامعه امروزی هستند؛ چراکه روزه‌روز نیاز به ورزش بیشتر احساس می‌شود و از اهمیت زیادی برخوردار است.

در کل شکی نیست که میان ورزش و نیروهای گوناگون سیاسی تأثیرات متقابلی وجود دارد. بنابراین، باید فهمید که ابعاد سیاسی ورزش و نقش‌ها و تأثیرهای حیاتی این پدیده‌ها چیست. این مهم از طریق توسعه روان‌شناسی سیاسی امکان‌پذیر می‌باشد. عدم توجه به مقوله مهم روان‌شناسی سیاسی^۳ در ورزش حرفه‌ای^۴ می‌تواند به کاهش رفتارهای مطلوب سیاسی منجر شود و از این طریق بسیاری از ظرفیت‌های بالقوه ورزش حرفه‌ای کشور را غیرفعال نگاه دارد که آسیبی بزرگ برای تأمین منافع ورزش حرفه‌ای در سطح بین‌المللی به شمار می‌آید (رافعی دهکردی و همکاران، ۱۳۹۹).

یکی از مسائل مهم در حوزه مطالعات رفتار سیاسی، روان‌شناسی سیاسی^۵ می‌باشد. روان‌شناسی سیاسی از جمله مباحث بین‌رشته‌ای می‌باشد که حوزه‌های علوم روان‌شناسی، علوم اجتماعی و علوم سیاسی را ترکیب نموده است (مونروی^۶، ۲۰۰۱). روان‌شناسی سیاسی به‌عنوان شاخه‌ای از روان‌شناسی اجتماعی، علم سیاست را به داده‌های ارزشمند مجهز و سیاست‌شناس را به بررسی تجربی رفتار سیاسی تشویق می‌کند (مفتوح، ۲۰۱۵).

کارکردهای مطلوب روان‌شناسی سیاسی در بهبود شرایط فردی و اجتماعی سبب گردیده تا این علم کاربرد بسیاری در زمینه‌های مختلف داشته باشد (رابین^۷، ۲۰۲۱). توجه به روان‌شناسی سیاسی به عنوان یک دغدغه و مسئله مهم مورد توجه محققان علوم مختلفی قرار گرفته است (بیاتی، ۲۰۱۹). روان‌شناسی سیاسی یک حوزه علمی میان‌رشته‌ای است که به مطالعه فرآیندهای سیاسی از دیدگاه روان-شناختی می‌پردازد.

روان‌شناسی سیاسی در کلی‌ترین سطح، به اندیشه و رفتار سیاسی افراد در درون اجتماعات سیاسی می‌پردازد. بنابراین، پژوهش‌های حوزه روان‌شناسی سیاسی به بررسی رفتار سیاسی در سطح فردی (مانند تصمیم‌گیری) و جمعی (نظیر کنش جمعی)، مربوط می‌شود و فرآیندهای مشارکت سیاسی همگانی (مانند افکار عمومی) و در میان نخبگان سیاسی (مانند روان‌شناسی رهبری) و فرآیندهای رسمی (مانند رای دادن) و غیررسمی (مانند مشارکت اجتماعی) را مطالعه می‌کند (هیزیل سایار^۸ و همکاران، ۲۰۲۰).

در ابتدا، روان‌شناسی به‌عنوان فردی‌ترین رشته علوم انسانی و مقوله‌ای مطرح بود که به حالات روانی افراد کاملاً مجزا از یکدیگر می‌پرداخت،

5. Political Psychology
6. Monroe
7. Rabin
8. Hizli Sayar

1. Humphreys
2. Heslop
3. Political Psychology
4. Professional Sport

اما به تدریج پیوندی بین روان‌شناسی و علوم سیاسی برقرار شد و چندان پیش‌رفت که برای عده‌ای روان‌شناسی مقوله‌ای صرفاً جمعی یا به‌شدت تحت تاثیر داده‌های سیاسی- اجتماعی قلمداد شد که می‌بایست از نو مورد مطالعه قرار گیرد.

اما امروز روان‌شناسی سیاسی به عنوان حوزه‌ای جدید و میان‌رشته‌ای از علوم اجتماعی با هدف تحلیل رفتارهای سیاسی رهبران، شخصیت‌های سیاسی، گروه‌ها و افراد بر اساس نظریه‌ها و مفاهیم آن به درک عمیق‌تر رفتارهای سیاسی کمک شایانی کرده است (شریعت‌نیا و مطلوبی، ۱۳۹۰). اساساً روان‌شناسی سیاسی ادغام دو رشته روان‌شناسی و علوم سیاسی را می‌کند، گرچه سایر رشته‌ها نیز به رشد این حوزه و خلق آثاری در این زمینه کمک کرده‌اند. روان‌شناسی سیاسی را می‌توان از دواجی توصیف کرد که مولود آن گفتگمانی بسیار ثمربخش است. روان‌شناسی سیاسی توضیح کارهایی است که افراد انجام می‌دهند، از طریق به‌کاربردن مفاهیم روان‌شناختی و لذا حوزه‌ای مفید و مناسب برای سیاست است و می‌توان آن را در تحلیل مشکلات یا مسائل سیاسی به‌کار برد.

پژوهش متعددی در حوزه‌های وابسته به روان‌شناسی سیاسی ورزش در داخل و خارج کشور انجام گردیده است که در ادامه به برخی از آن‌ها پرداخته می‌شود. علوی و دوستی (۱۴۰۱) در پژوهشی به طراحی الگوی رفتار سیاسی در تصمیم‌گیری راهبردی مدیران ورزش ایران پرداختند. نتایج نشان داد ساختار رفتار سیاسی بر تصمیم‌گیری راهبردی تأثیرگذار نیست. با توجه به این نتیجه، ابعاد رفتار سازمانی که شامل رفتارهای غیراصولی با همکاران، رفتارهای خودخدمتی در سازمان، استفاده از گروه حامیان برای خود، مورد ستایش قرار گرفتن، ایجاد گروه قدرتمند در سازمان، رفت‌وآمد با افراد قدرتمند در سازمان و لزوم رعایت الزامات اخلاقی می‌باشد، با رفتار سیاسی همخوانی دارد. اما استفاده از پایگاه اطلاعات برای استفاده سیاسی در سازمان تأیید نگردید.

سلاجقه و رستخیز (۱۴۰۰)، در پژوهشی به بررسی رابطه بین مهارت‌های سیاسی مدیران بر رفتار سیاسی آن‌ها با توجه به نقش میانجی ادراک از فضای سیاسی در دستگاه‌های اجرایی پرداختند. نتایج نشان داد که بین مهارت‌های سیاسی مدیران و رفتار سیاسی آن‌ها رابطه مستقیم و معنی‌داری وجود دارند. همچنین بین مهارت‌های سیاسی مدیران و رفتار سیاسی آن‌ها با توجه به نقش میانجی ادراک از فضای سیاسی رابطه مستقیم و معنی‌داری وجود دارد. بین مهارت‌های سیاسی مدیران و ادراک از فضای سیاسی آن‌ها رابطه مستقیم و

معنی‌داری وجود دارد. همچنین بین ادراک از فضای سیاسی و رفتار سیاسی مدیران رابطه مستقیم و معنی‌داری وجود دارد.

بخشی چناری و همکاران (۱۳۹۹) در پژوهش خود دریافتند که در کشورهای پیشرو در حوزه سیاست‌های ورزشی، در سطح کلان فعالیت‌های بسیاری انجام گرفته است که این فعالیت‌ها در سه دسته نهادهای فعال سیاست‌های ورزشی، اولویت‌های سیاست‌های ورزشی و اقدامات انجام شده برای تقویت این دیپلماسی طبقه‌بندی شدند.

نتایج پژوهش حمیدی و همکاران (۱۳۹۸) حاکی از وضعیت بحرانی در حوزه‌های «سازمان متولی» و «سیاست‌ها و برنامه‌های» کشور در حوزه دیپلماسی ورزش است. بخشی چناری و همکاران (۱۳۹۸) در پژوهش خود دریافتند که بازمینی و بازنگری آئین‌نامه‌های اجرایی نهادهای ورزشی (وزارت ورزش، کمیته ملی المپیک و...)، برگزاری جلسات هماهنگی بین وزارت ورزش و وزارت خارجه به عنوان متولیان اصلی سیاست‌های ورزشی، آموزش مدیران سیاسی - ورزشی کشور با اصول اولیه تعاملات بین‌المللی در سطح جهانی، تدوین و اجرای یک برنامه جامع و علمی در جهت گسترش و ارتقای سیاست‌های ورزشی، تعریف و تبیین مفهوم سیاست‌های ورزشی به دستگاه‌ها و نهادهای دولتی فعال در حوزه دیپلماسی عمومی، راهکارهای مهم در توانمندسازی و تقویت سیاست‌های ورزشی در سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران از دیدگاه نخبگان است.

پیمان‌فر و همکاران (۱۳۹۸) در پژوهشی با عنوان تبیین دیپلماسی ورزشی با استفاده از الگوی پارادایمی: مطالعه‌ای کیفی، دریافتند که برنامه‌محوری و شناخت سیاست‌های ورزشی پیامدهای عمده‌ای در توسعه جامعه‌شناسی سیاسی، سیاست خارجی و توسعه ورزش کشورها در ابعاد مختلف در بر خواهد داشت.

تیمیر و همکاران^۱ (۲۰۲۳)، در پژوهشی دریافتند که ورزش در عصر مدرن هم کسب‌وکار است و هم سیاست و یک سلاح استراتژیک و تاکتیکی با ارزش است که باید در نوع رفتارهای سیاسی به‌کار گرفته شده در ورزش به بررسی پرداخته شود و در زمینه ورزشی تنها موفقیت اندازه‌گیری نمی‌شود، بلکه موارد مهم دیگری از جمله نوع برخورد با مسائل مطرح شده در حوزه ورزش و نوع برخورد با آن در مجامع بین‌المللی مطرح می‌باشد.

اسپنسر^۲ و همکاران (۲۰۱۸) در پژوهشی به این نتایج دست یافتند که اگر منابع سیاست‌های ورزشی هدفمند، خلاقانه و صحیح انتخاب شوند و این منابع متناسب با استراتژی‌های سیاسی هر کشور باشد، خروجی-

1. Tamir et al

2. Spencer

اساسی زندگی اجتماعی امروز و از عرصه‌های بسیار مهمی است که حکومت‌ها، افراد و سازمان‌های بین‌المللی همواره تمایل داشته‌اند تا از آن برای دستیابی به اهداف موردنظر خود بهره‌برداری کنند.

پژوهشگران نیز از ورزش به‌عنوان مؤلفه‌ای جدانشدنی از تمامی ارتباطات و تعاملات سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشورهای مختلف جهان یاد می‌کنند (میر یوسفی و بخشنده، ۱۳۹۹). با توجه به شرایط ایران در شرایط کنونی و نوع بازنمایی رسانه‌های غربی از ایران به عنوان کشوری که اهداف و سیاست‌های آن در تقابل با جامعه جهانی و ارزش‌های جهانی قرار دارد، تاکید بر دیپلماسی ورزشی می‌تواند به عنوان ابزاری نیرومند در جهت خنثی‌سازی این جو رسانه‌ای عمل کند و در راستای معرفی فرهنگ و هویت ایرانی به گونه‌ای مطلوب به جهان به کار رود.

بنابراین باید کوشید با تقویت نظام‌های ورزشی به‌سان یک نظام اجتماعی و سیاسی مهم معیارها و ملاک‌های نوینی را وضع کرد که بتواند پاسخگوی نیازهای کنونی و آینده مردم باشد، زیرا ماهیت اجتماعی و سیاسی ما را وا می‌دارد تا در میان ورزش و شاخه‌های گوناگون علوم سیاسی و اجتماعی پیوند برقرار کرده و در این بین روان‌شناسی سیاسی نقش مهمی در روند بهبود توسعه ورزش و ایجاد یک ساختار مناسب در حوزه سیاست در ورزش دارد.

این در حالی است که عدم تحقیقات جامع در این حوزه و نبود شواهد کافی در این خصوص سبب گردیده است تا روان‌شناسی سیاسی به‌عنوان یک مسئله مهم در ورزش به‌خصوص ورزش حرفه‌ای چندان موردتوجه قرار نگیرد. ابهام در روند توسعه و اجرایی نمودن روان‌شناسی سیاسی سبب گردیده است تا امروزه کاربرد جدی از روان‌شناسی سیاسی در ورزش حرفه‌ای وجود نداشته باشد. این مسئله باعث شده است تا امروزه از ظرفیت‌های روان‌شناسی سیاسی در ورزش چندان استفاده نشود.

با این توجه مشخص می‌گردد که خلأ تحقیقاتی در این خصوص وجود دارد که این خلأ سبب گردیده است تا ابهامات علمی و عملی در این خصوص وجود داشته باشد. بر این مبنای هدف از این پژوهش بررسی ابعاد و عوامل موثر بر توسعه روان‌شناسی سیاسی ورزش در ایران می‌باشد.

های آن می‌تواند هم‌راستای خروجی‌های دیپلماتیک مدنظر هر کشور باشد.

پترسون و لائوتسن^۱ (۲۰۲۰) در پژوهش خود نشان دادند که چگونه ترجیحات رهبران سیاسی مسلط در بافتارهای‌های تعارض‌آمیز افزایش می‌یابد و پیروان از استعمار رهبران مسلط می‌ترسند و روان‌شناسی سیاسی پیروی نیز دارای مکانیسم‌های اختصاصی برای شناسایی و مقابله با چنین استثماری است.

دوبینسکی^۲ (۲۰۱۹) در تحقیق خود نشان دادند که سیاست‌های ورزشی از اشتیاق جهانی به ورزش به عنوان راهی برای عبور از اختلافات زبانی و اجتماعی - فرهنگی استفاده می‌کند و مردم را به هم پیوند می‌دهد. وقایع ورزشی و مبادلات ورزشی باعث افزایش گفتگو و تفاهم فرهنگی بین مردم در سراسر جهان می‌شود.

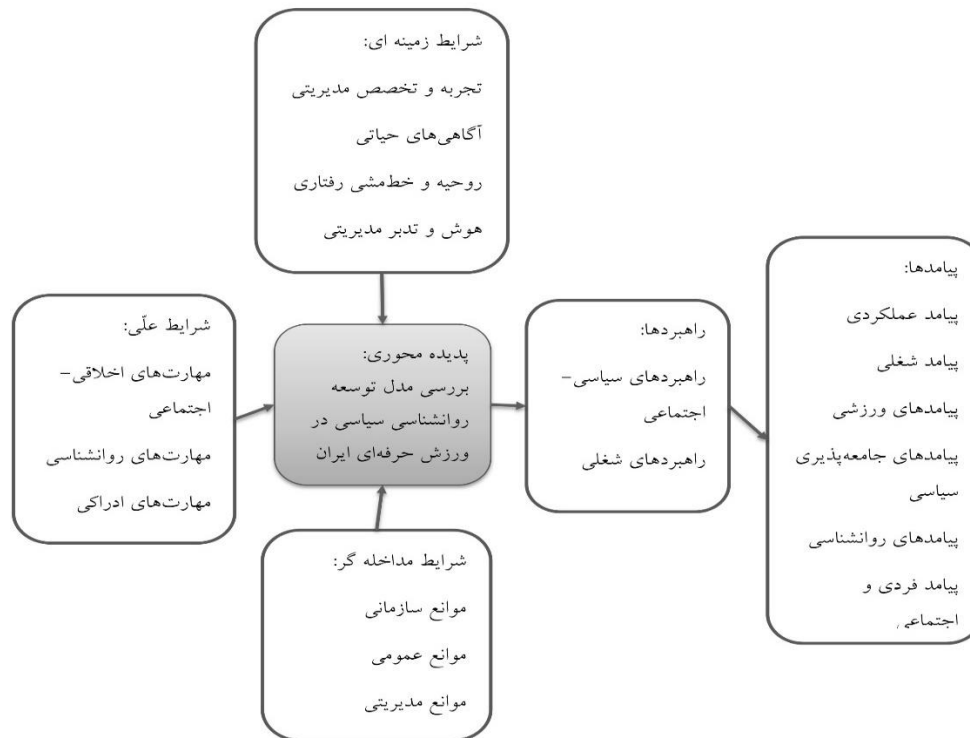
موتیسسیا^۳ (۲۰۱۹) در پژوهشی نشان داد که کشور کنیا می‌تواند در مجموعه کامل سیاست‌های ورزشی خود با مشارکت با سایر کشورها و دستیابی به نتایج دیپلماسی عمومی در سطح منطقه‌ای و بین‌المللی بیشتر سرمایه‌گذاری کند.

منرز^۴ (۲۰۱۸) در پژوهشی دریافتند که روان‌شناسی سیاسی مستلزم درک ماهیت در هم تنیده احساسات و توهمات، تعامل دوسویه فرآیندهای سیاسی و روان‌شناختی، در بین کارکنان یک سازمان است و به‌کارگیری آن زمینه برای پی بردن به چرایی رفتارها در مناسبات و تصمیمات سیاسی و عمل انجام شده را توصیف و علت‌یابی می‌کند. اهمیت روان‌شناسی سیاسی در تمامی حوزه‌ها از جمله ورزش نمود کرده است و پیاده‌سازی آن می‌بایستی به‌عنوان یک دغدغه مورد توجه قرار گیرد. وقتی ورزشی از سطح ملی فراتر رود و در سطوح منطقه‌ای و جهانی مطرح می‌شود، ابعاد و تأثیرات آن نیز به‌شدت گسترش می‌یابد. به همین ترتیب، توانایی ورزش در بسیج عمومی و تهییج احساسات، بهره‌گیری از آن جهت توسعه اقتصادی، ایجاد مشروعیت و ملت‌سازی، همگرایی ملی، جذابیت‌های ویژه‌ای هستند که حکومت‌ها را در توجه به ورزش ناگزیر ساخته است.

همچنین هر قدر ورزش به سمت حرفه‌ای شدن پیش می‌رود، به همان میزان دخالت سیاستمداران در ورزش بیشتر می‌شود (محمدی عزیزآبادی و بهشتی، ۱۳۹۹). ورزش بخشی از فرهنگ و از ملزومات

3. Mutisya, Mary Mwangeli
4. Manners

1. Petersen & Laustsen
2. Dubinsky

شکل ۱. مدل مفهومی پژوهش در جهت روانشناسی سیاسی ورزشی ایران (بر گرفته از مطالعه)

The conceptual model of research in the direction of Iran's sports political psychology (taken from the study)

روش توزیع و نمونه‌گیری به صورت هدفمند در دسترس بر حسب تجارب و تخصص افراد در حوزه روان‌شناسی سیاسی ورزش بود. پرسشنامه‌ها بین ۴۵۰ نفر توزیع گردید و در نهایت ۳۹۰ پرسشنامه جمع‌آوری شد که از این تعداد ۳۷۵ پرسشنامه به طور کامل تکمیل شده بود و با توجه به این تعداد پرسشنامه تکمیل شده، نرخ بازگشت آماری پرسشنامه‌ها معادل ۸۳٪ بود که مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

ابزار اصلی پژوهش پرسشنامه محقق ساخته بود که بر مبنای دو مرحله مطالعه کتابخانه‌ای و مصاحبه تدوین گردید. مطالعه کتابخانه‌ای به صورت نظام‌مند و چارچوب‌دار مبتنی بر سؤالات اساسی پژوهشی و با استفاده از منابع علمی (کتاب، مقالات)، منابع رسانه‌ای و اسناد اجرایی سازمان‌های مرتبط با حوزه تخصصی تحقیق صورت گرفت. مصاحبه به صورت اکتشافی نیمه‌هدایت‌شده با صاحب‌نظران و کارشناسان، حوزه روان‌شناسی سیاسی حرفه‌ای کشور بود (۹ نفر). از مطالعه کتابخانه‌ای و مصاحبه جهت شناسایی مؤلفه‌ها و متغیرها، تکمیل

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر ماهیت توصیفی-همبستگی می‌باشد که به شکل میدانی انجام گرفته است. جامعه آماری پژوهش کلیه متخصصین و خبرگان حوزه روان‌شناسی، حوزه علوم سیاسی، خبرگان حوزه مدیریت ورزشی (مدیران اداره کل‌های ورزش و جوانان و سازمان‌های ورزشی)، ارکان ورزش (وزارت ورزش، مدیران، مربیان، ورزشکاران و داوران ورزشی) و اساتید و محققین دانشگاهی که در حوزه تخصصی روان‌شناسی سیاسی ورزش فعالیت داشتند. نمونه آماری بر اساس تعداد قابل کفایت جهت مدل‌سازی در نرم‌افزار PLS به میزان ۱۰ تا ۲۰ برابر ابعاد ترسیم شده در مدل مفهومی برآورد شد. حداقل حجم نمونه آماری به تعداد قابل کفایت بر اساس تعداد مجموع متغیر پنهان ۳۷۵ نفر تعیین شده است؛ به عبارتی بابت هر متغیر پنهان ۱۵ نفر به عنوان نمونه آماری مشخص گردید.

جهت تحلیل یافته‌ها از روش مدل‌سازی معادلات ساختاری در دو بخش تحلیل عاملی تأییدی مرتبه اول و دوم سازه سه متغیر و تحلیل مسیر بین آن‌ها استفاده شد.

یافته‌های پژوهش

یافته‌های پژوهش در دو بخش توصیفی و استنباطی مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گرفت. در بخش توصیفی، برخی از ویژگی‌های جمعیت‌شناختی آزمودنی‌های تحقیق نشان داده شده است. در جدول (۱)، تعداد فراوانی و درصد جنسیت، تحصیلات، شغل، سابقه و سن نمونه‌های پژوهش به تفکیک آورده شده است.

چارچوب نظری، طراحی مدل مفهومی و ساخت پرسشنامه استفاده شد.

پرسشنامه پژوهش شامل ۲۵ بعد و ۱۲۵ گویه بود که جهت سنجش گویه‌های آن از طیف لیکرت (مقیاس پنج ارزشی) استفاده شد. همچنین پرسشنامه به صورت انعکاسی طراحی شده بود؛ که در این پژوهش ضرایب آلفای کرونباخ آن با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۴ محاسبه شد و پرسشنامه از پایایی $\alpha=0.91$ برخوردار بود (جدول ۲). سپس پایایی و روایی سازه به صورت مراحل گزارش شده در قسمت یافته‌ها با استفاده از نرم‌افزار اسمارت پی‌ال‌اس^۱ تأیید گردید.

جدول ۱. توصیف ویژگی‌های جمعیت‌شناختی افراد شرکت‌کننده در پژوهش

Table 1. Description of the demographic characteristics of the participants in the research

درصد فراوانی Frequency (%)	فراوانی N Frequency	متغیر Variables	
72	270	مرد Male	جنسیت Sex
28	105	زن Female	
28	105	کارشناسی و پایین‌تر Bachelor and below	تحصیلات Education
52	195	کارشناسی ارشد Master	
20	75	دکتری Ph.D	
24.4	91	کارشناسان و خبرگان حوزه تحقیق Experts in the field of research	شغل Occupation
45	168	اساتید و محققین دانشگاهی Academic professors	
15.1	56	ارکان اجرایی ورزش حرفه‌ای The executive elements of professional sports	
16	60	سازمان‌های ورزشی و ادارات ورزش و جوانان Sports organizations and youth sports departments	
27.3	102	۱ تا ۵ سال Up to 5 years	سابقه Record
16.8	64	۶ تا ۱۰ سال 6 to 10 years	
21.4	80	۱۱ تا ۱۵ سال 11 to 15 years	

جدول ۱. توصیف ویژگی‌های جمعیت‌شناختی افراد شرکت‌کننده در پژوهش

Table 1. Description of the demographic characteristics of the participants in the research

متغیر Variables	فراوانی N Frequency	درصد فراوانی Frequency (%)
بالتر از ۱۶ سال Above 16 years	129	34.5
سن Age	میانگین Mean	انحراف معیار SD
	39.33	8.07

دارای پایایی (چه از نظر آلفای کرونباخ و چه از لحاظ پایایی ترکیبی) مناسبی است.

برازش مدل ساختاری: با استفاده از معیارهای ضریب معنادار (T-values)، ضریب تعیین (R^2) و ضریب قدرت پیش‌بینی (Q^2)، برازش مدل ساختاری مورد ارزیابی قرار گرفت.

در ابتدا، جهت بررسی رابطه بین سازه‌ها در مدل از T-values استفاده شد (اگر مقدار آن از ۱/۹۶ بیشتر باشد، نشان از صحت رابطه بین سازه‌ها و تأیید فرضیه‌ها در سطح اطمینان ۹۵٪ است). اکثر مسیرهای روابط بین مؤلفه‌های پژوهش و همچنین گویه‌ها با هریک از عامل‌های خود بزرگ‌تر از ۱/۹۶ و معنی‌دار بودند که حاکی از پیش‌بینی صحیح روابط مدل پژوهشی است.

R^2 معیاری است که برای متصل کردن بخش اندازه‌گیری و بخش ساختاری مدل‌سازی معادلات ساختاری به کار می‌رود و نشان از تأثیری دارد که یک متغیر برون‌زا بر یک متغیر درون‌زا می‌گذارد. مقدار R^2 تنها برای سازه‌های درون‌زای (وابسته) مدل، محاسبه می‌گردد و در مورد سازه‌های برون‌زا، مقدار این معیار صفر است. میزان R^2 از صفر تا یک متغیر است و نشان‌دهنده برازش مدل ساختاری در سه سطح ضعیف (۰/۱۹)، متوسط (۰/۳۳) و قوی (۰/۶۷) است. در این پژوهش، میزان R^2 تمامی متغیرهای پژوهش بسیار بالاتر از ۰/۳۳ و در محدوده ۰/۶۷ یا بزرگ‌تر از آن بود و این بدین معنی است که مدل ساختاری پژوهش دارای برازش قوی است.

نتایج آزمون کلموگروف-اسمیرنوف نشان داد که سطح معنی‌داری تمام مؤلفه‌ها کمتر از $\alpha=0/05$ می‌باشد. لذا توزیع تمام داده‌ها غیر نرمال است. در نتیجه برای بررسی ارتباط فرضیه‌های آماری از روش مدل معادلات ساختاری با استفاده از نرم‌افزار PLS استفاده شود.

روایی مدل اندازه‌گیری: جهت سنجش برازش مدل اندازه‌گیری، از پایایی شاخص، روایی همگرا و روایی واگرا استفاده گردید. پایایی شاخص برای سنجش پایایی درونی، شامل سه معیار ضرایب بارهای عاملی، آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی است. بارهای عاملی از طریق محاسبه مقدار همبستگی شاخص‌های یک سازه با آن سازه، محاسبه و مقدار مناسب آن برابر و یا بیشتر از ۰/۴ می‌باشد. سنجش‌هایی که بارهای عاملی کمتر از ۰/۴ بودند از مدل پژوهش حذف گردید و در ادامه، تجزیه و تحلیل پژوهش بر اساس سؤال‌های تأیید شده صورت گرفته است.

روایی همگرا با استفاده از معیار متوسط واریانس استخراج‌شده (1AVE) ارزیابی شده است. جهت بررسی روایی واگرای مدل اندازه‌گیری، از دو ماتریس روایی همبستگی متغیر لاتنت^۲ و معیار فروئل و لاکر^۳ استفاده شد. در این پژوهش مشخص می‌شود که همبستگی هر سازه با خودش بیشتر از همبستگی آن سازه با سایر سازه‌ها است. در نتیجه، روایی واگرای مدل، مورد تأیید قرار می‌گیرد. همچنین تمامی متغیرها دارای مقدار آلفای کرونباخ بالای ۰/۷۰ و پایایی ترکیبی بالای ۰/۸۰ بودند که نشان‌دهنده این است که مدل

جدول ۲. خلاصه شاخص‌های مربوط به مدل تحقیق

Table 2. Summary of indicators related to the research model

R2	آلفای کرونباخ Cronbach's alpha	CR	AVE	ابعاد Dimensions
0.862216	0.856531	0.838156	0.511743	شرایط علی Causal conditions
0.839045	0.821480	0.879321	0.610037	شرایط زمینه‌ای Background conditions
0.862189	0.802054	0.824123	0.526760	شرایط مداخله‌گر Intervening conditions
0.884460	0.840179	0.832012	0.503591	راهبردها Strategies
0.855973	0.842367	0.841201	0.534382	پایامدها Outcome

متغیرهای پنهان درون‌زای مدل اعم از مرتبه اول و مرتبه دوم را مد نظر قرار داد.

$$GOF = \sqrt{\text{communalities}} \times \bar{R}^2$$

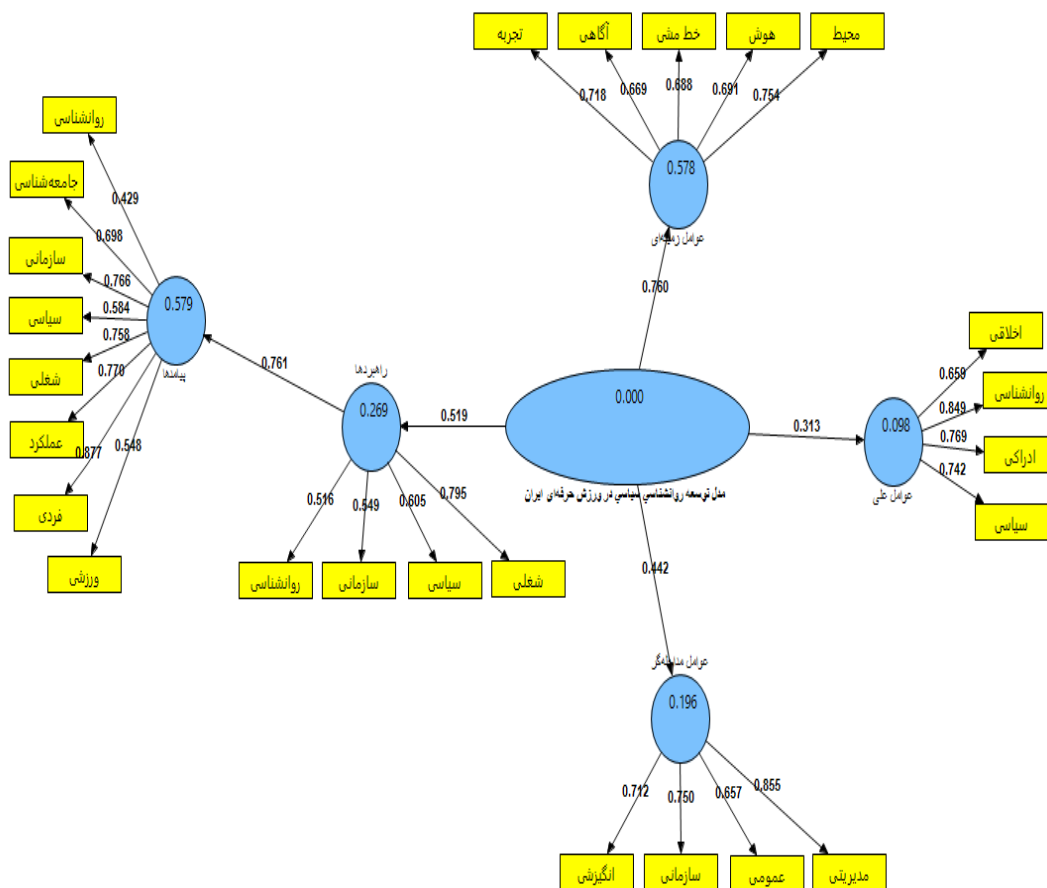
$$GOF = \sqrt{0/559 \times 0/400} = 594 \text{ برازش کلی قوی}$$

با توجه به آن که معیار نامبرده برابر ۰/۵۹۴ می‌باشد بنابراین برازش کلی مدل در حد "بسیار قوی" مورد تأیید قرار می‌گیرد.

مدل ساختاری: مدل ساختاری نهایی پژوهش پس از تأیید مدل‌های اندازه‌گیری و مراحل تأیید برازش در محیط نرم‌افزار به صورت شکل ۲ و جدول ۳ ترسیم و آزمون شد.

به منظور برازش مدل کلی (هر دو بخش مدل اندازه‌گیری و ساختاری) از معیار GOF^1 استفاده شد. مقادیر به دست آمده توسط فرمول GOF می‌تواند با سه مقدار ۱، ۰/۳۶ و ۰/۲۵ در سه سطح قوی، متوسط و ضعیف تقسیم‌بندی شوند. در معادله GOF شاخص نشانه میانگین اشتراکی هر سازه می‌باشد که برای بررسی برازش بخش مدل اندازه‌گیری مدل به کار گرفته می‌شود. این معیار نشان می‌دهد که چه مقدار از تغییرپذیری شاخص‌ها (سوالات)، توسط سازه مرتبط با خود تبیین می‌شود. تنها مقادیر اشتراکی متغیرهای پنهان مرتبه اول در محاسبه communalities دخیل هستند. R^2 نیز مقدار میانگین مقادیر R^2 سازه‌های درون‌زای مدل می‌باشد (داوری و رضازاده، ۱۳۹۵). برای محاسبه R^2 باید مقادیر R^2 مربوط به تمامی

1. Goodness of Fit

شکل ۲. مدل نهایی پژوهش (شامل مقادیر میزان ضریب اثر و ضریب معنی‌داری)

Figure 2: The final research model (including the values of effect coefficient and significance coefficient)

جدول ۳. بررسی برازش مدل اندازه‌گیری با استفاده از حداقل مربعات جزئی (PLS)

Table 3. Examining the fit of the statistical model using partial least squares (PLS)

مقادیر ضرایب معناداری (t) Significant coefficient values (t)	بارعاملی ضرایب استاندارد (β) Standard coefficients (β)	گویه‌ها Objects	مسیرها Path	مفهوم Concept
10.801	0.718	تجربه و تخصص مدیریتی Experience and managerial expertise	<---	عوامل زمینه‌ای Contextual factors
9.060	0.669	آگاهی‌های حیاتی Vital awareness	<---	
9.911	0.688	روحیه و خط‌مشی رفتاری Spirit and behavioral policy	<---	

جدول ۳. بررسی برازش مدل اندازه‌گیری با استفاده از حداقل مربعات جزئی (PLS)

Table 3. Examining the fit of the statistical model using partial least squares (PLS)

مقادیر ضرایب معناداری (t) Significant coefficient values (t)	بارعاملی ضرایب استاندارد (β) Standard coefficients (β)	گویه‌ها Objects	مسیرها Path	مفهوم Concept
11.818	0.691	هوش و تدبیر مدیریتی Management intelligence and prudence	<---	
19.172	0.754	محیط زندگی و ویژگی‌های فردی Living environment and individual characteristics	<---	
4.852	0.658	مهارت‌های اخلاقی- اجتماعی Moral-social skills	<---	عوامل علی Causal factors
20.240	0.849	مهارت‌های روانشناسی Psychological skills	<---	
7.549	0.769	مهارت‌های ادراکی Perceptual skills	<---	
8.084	0.742	مهارت سیاسی و تنش‌های موجود Political skill and existing tensions	<---	
12.237	0.750	موانع سازمانی Organizational obstacles	<---	عوامل مداخله‌گر Interfering factors
7.202	0.657	موانع عمومی General obstacles	<---	
20.796	0.855	موانع مدیریتی managerial obstacles	<---	
10.452	0.712	موانع انگیزشی Motivational obstacles	<---	
6.735	0.605	راهبردهای سیاسی- اجتماعی Political-social strategies	<---	راهبردها Strategies
21.461	0.795	راهبردهای شغلی Job strategies	<---	
5.287	0.516	راهبردهای روانشناسی Psychological strategies	<---	
4.926	0.549	راهبردهای سازمانی Organizational strategies	<---	
14.034	0.770	پیامد عملکردی Functional outcome	<---	پیامدها Outcomes
10.300	0.758	پیامد شغلی Job outcome	<---	
4.824	0.548	پیامدهای ورزشی Sports implications	<---	
11.849	0.698	پیامدهای جامعه‌پذیری سیاسی The consequences of political socialization	<---	

جدول ۳. بررسی برازش مدل اندازه‌گیری با استفاده از حداقل مربعات جزئی (PLS)

Table 3. Examining the fit of the statistical model using partial least squares (PLS)

مقادیر ضرایب معناداری (t) Significant coefficient values (t)	بار عاملی ضرایب استاندارد (β) Standard coefficients (β)	گویه‌ها Objects	مسیرها Path	مفهوم Concept
4.274	0.429	پیامدهای روان‌شناسی Psychological implications	<---	
46.786	0.877	پیامد فردی و اجتماعی Individual and social outcome	<---	
23.121	0.766	پیامد سازمانی Organizational consequence	<---	
9.083	0.584	پیامد سیاسی Political consequence	<---	

پدیده اصلی با مقدار $(\beta=0/449)$ ، اثر معناداری را بر الگوی توسعه روان‌شناسی سیاسی در ورزش ایران داشتند.

ابعاد و عوامل تاثیرگذار بر توسعه روان‌شناسی سیاسی ورزش در ایران عواملی هستند که بر بروز پدیده مرکزی تأثیر می‌گذارند. عوامل و شرایط علی تاثیرگذار شامل چهار مفهوم اصلی؛ مهارت‌های اخلاقی-اجتماعی، مهارت‌های روان‌شناسی، مهارت‌های ادراکی و مهارت سیاسی و تنش‌های موجود می‌باشند. نتایج همسو با پژوهش‌های سلاجقه و رستخیز (۱۴۰۰)، فریز^۱ و همکاران (۲۰۱۷) و مختاری و همکاران (۲۰۱۷) می‌باشد. نتایج مختاری و همکاران (۲۰۱۷) نشان داد که مهارت و اراده سیاسی، نقش تعدیل‌کننده عوامل سازمانی با رفتار سیاسی را ایفا می‌کند. همچنین، کشاورز و همکاران (۱۳۹۷) در پژوهشی نشان دادند که، شش عامل اجتماعی و فرهنگی، مدیریتی، ارتباطی، اقتصادی، حرفه‌ای، شغلی و سیاسی به‌عنوان مؤلفه‌های موثر بر رفتار ذی‌نفعان در تصاحب کرسی‌های بین‌المللی ورزشی در مجامع بین‌المللی نقش دارند. از این رو، سیاست یک واقعیت زندگی در سازمان‌هاست. کسانی که قادر به مشاهده رفتار سیاسی خود نیستند نمی‌توانند این واقعیت را درک کنند که سازمان یک نظام سیاسی است. بنابراین، سازمان‌ها باید به سمت سیاسی شدن سوق داده و مدیران در جهت دستیابی به اهداف سازمانی و روان‌شناسی که مهم است تلاش لازم را انجام دهند.

بر اساس شکل ۲ و جدول ۳ مشخص شد در زمینه توسعه ابعاد و عوامل روان‌شناسی سیاسی ورزش حرفه‌ای، ابعاد راهبردها بر پیامدها با مقدار $(\beta=0/761)$ بیشترین تأثیر و شرایط علی بر پدیده اصلی با مقدار $(\beta=0/313)$ ، شرایط زمینه‌ای بر پدیده اصلی با مقدار $(\beta=0/760)$ ، پدیده اصلی بر راهبردها با مقدار $(\beta=0/519)$ و شرایط مداخله‌گر بر پدیده اصلی با مقدار $(\beta=0/449)$ ، دارای نقش مستقیم و معنی‌داری در تبیین ابعاد و عوامل موثر بر توسعه روان‌شناسی سیاسی ورزش در ایران می‌باشند. در تحلیل مسیر همچنین مشخص شد عوامل راهبردها به‌طور مستقیم اثر مثبت، مستقیم و معنی‌داری بر پیامدهای توسعه روان‌شناسی سیاسی در ورزش دارد و حدود ۷۷ درصد آن را تبیین می‌کند.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از این پژوهش بررسی ابعاد و عوامل موثر بر توسعه روان‌شناسی سیاسی ورزش بود. نتایج پژوهش حاضر نشان داد، تمامی ابعاد و عوامل شناسایی شده شامل شرایط علی، شرایط زمینه‌ای، شرایط مداخله‌گر، راهبردها و پیامدها بر توسعه روان‌شناسی سیاسی در ورزش ایران تأثیر معناداری دارد. در این بین، راهبردها بر پیامدها با مقدار $(\beta=0/761)$ بیشترین تأثیر و شرایط علی بر پدیده اصلی با مقدار $(\beta=0/313)$ ، شرایط زمینه‌ای بر پدیده اصلی با مقدار $(\beta=0/760)$ ، پدیده اصلی بر راهبردها با مقدار $(\beta=0/519)$ و شرایط مداخله‌گر بر

عوامل زمینه‌ساز در توسعه روان‌شناسی سیاسی در ورزش حرفه‌ای ایران، عواملی محیطی خاصی هستند که بر راهبردها تأثیر می‌گذارند. این عوامل مشتمل بر پنج مفهوم اصلی؛ تجربه و تخصص مدیریتی، آگاهی‌های حیاتی، روحیه و خطامشی رفتاری، هوش و تدبیر مدیریتی و محیط زندگی و ویژگی‌های فردی می‌باشند.

نتایج همسو با پژوهش‌های شیخی‌نژاد (۱۳۹۲) نشان داد عوامل فردی (شامل ماکیاولگری، خود نظارتی و کانون کنترل)، عوامل شغلی/کاری (شامل استقلال، بازخورد، تنوع مهارت و ارتباط با مدیر) و عوامل سازمانی (شامل تمرکز، رسمیت، عدالت رویه‌ای و مشارکت در تصمیم‌گیری) به‌عنوان پیش‌بین‌های مهم رفتار سیاسی می‌باشند. بر این اساس می‌توان بیان کرد که استفاده از مدیریت راهبردی و استراتژیک در این دوران بحران و دوره تغییرات سریع محیط درونی و بیرونی سازمان یکی از راهکارهای اساسی می‌باشد. در نتیجه، مدیریت اثربخش سازمان‌های ورزشی در حوزه روابط بین‌الملل در گرو خلق و بهره‌گیری از الگوهای راهبردی در این حوزه است؛ الگوی راهبردی که جنبه‌های متفاوت این پدیده را در بر دارد و ضمن اینکه متأثر از ارزش‌های جامعه است، به دنبال تدوین نقشه راه توسعه آن می‌باشد.

پیمان‌فر (۲۰۱۵) نیز در بخشی از یافته‌های پژوهش خود هم‌راستا با این نتایج، ضعف مدیران ورزشی در آشنایی با تشریفات و پروتکل بین‌المللی، ناتوانی و فعال نبودن مدیران ورزشی زن در سازمان‌های بین‌المللی ورزشی، ضعف منابع مالی و انسانی در حوزه دیپلماسی ورزش کشور، تغییرات پی‌درپی مدیران در سطح عالی ورزش کشور، ناتوانی بسیاری از مدیران ورزشی برای فعالیت‌های بین‌المللی (کسب کرسی‌ها و...) را حاکی از ضعف‌های دستگاه دیپلماسی کشور در این حوزه بر می‌شمارد.

در این راستا می‌توان بیان کرد که در یک محیط سازمانی، پاشخگویی بر عهده مدیران سازمان‌های ورزشی است. از این‌رو برای این مهم باید بر رفتارهای سازمانی حاکم بر محیط خود کنترل داشته باشند، چراکه نقطه آغازین مدیریت درست در جهت رسیدن به اهداف سازمان است. به همین دلیل شناخت ویژگی‌های فردی، آگاهی‌های حیاتی، روحیه و خطامشی رفتاری، هوش و تدبیر مدیریت و متغیرهای سازمانی از جمله رفتارهای روان‌شناسی سیاسی اهمیت بسزایی دارد. در خصوص اهمیت رفتار سیاسی کارکنان و تجربه و تخصص مدیریتی می‌توان راهکارهایی را ارائه داد و مدیران و کارکنان را به

بر اساس یافته‌های پژوهش می‌توان بیان نمود مهارت‌های اخلاقی-اجتماعی و مهارت‌های روان‌شناسی ویژگی‌های اساسی شخصیت و رفتار سیاسی مانند اعتماد، احترام، عدالت، هوشیاری اجتماعی، مسئولیت‌پذیری، انصاف، مراقبت و شهروندی را ایجاد می‌کنند. این ویژگی‌ها کمک می‌کنند تا یک قطب‌نمای اخلاقی درونی بسازیم و اجازه می‌دهند تا در تفکر و رفتار سیاسی ورزشی و در نتیجه صلاحیت اجتماعی، انتخاب‌های خوبی ایجاد شود.

همچنین، مهارت‌های ادراکی و سیاسی توانایی شبکه‌سازی، برنامه‌ریزی و سازماندهی موقعیت‌های پیچیده پیش‌رو و توانایی توسعه‌دادن و ارائه راه‌حل‌های مربوط به شرایط سیاسی محیط ورزش، محیط فیزیکی ورزش، ایجاد شفافیت اخلاقی-سیاسی، چیرگی سیاسی و عدم سیاست سطح بالا، ایده‌ها و موضوعات را فراهم می‌کنند.

فریز^۱ و همکاران (۲۰۱۷) مهارت سیاسی را یک مشخصه فردی می‌دانند که برای توصیف مؤثر رفتار سیاسی به‌منظور به دست آوردن یا توسعه قدرت ساختاری تعیین شده به کار گرفته می‌شود. به نظر آن‌ها قدرت، اعمال نفوذ را منعکس می‌کند، سیاست‌ها راهبردهایی هستند که برای ایجاد یا به دست آوردن قدرت استفاده می‌شود و مهارت سیاسی مجموعه مهارت‌هایی را برای به کار بردن مؤثر منابع و اجرای رفتار سیاسی فراهم می‌کند.

در تبیین نتایج می‌توان ذکر کرد عوامل متعددی در توسعه روان‌شناسی سیاسی ورزش در ایران تأثیر گذارند. از این رو، می‌توان بیان کرد روان‌شناسی سیاسی به گونه‌ای توانایی درک موثر دیگران و موقعیت‌ها در کار و استفاده از چنین دانشی برای نفوذ در دیگران برای عمل به شیوه‌ای که اهداف فردی یا سازمانی را افزایش می‌دهد، می‌باشد. ولی استفاده از رفتار دیگران در قلب رفتار سیاسی قرار دارد. به بیان دیگر، استفاده سیاسی از دیگران می‌تواند بر اساس قدرت یا نفوذ باشد و در نتیجه مثبت یا منفی خواهد بود. چهار شکل استفاده از دیگران عبارت است از ایجاد انگیزه، تشویق، ایجاد الزام اخلاقی و سرکوب می‌باشد و در این میان تشویق ملایم‌ترین و سرکوب خشن‌ترین شکل آن‌ها است.

در ارتباط با ظرفیت سیاسی، بحث مهارت‌های سیاسی مطرح می‌شود که هم ذاتی است و هم اکتسابی. بنابراین، افراد می‌توانند از راه ارتقای مهارت‌های سیاسی خود قدرت و نفوذ خود را در سازمان افزایش دهند و به اهداف مورد نیاز خود دست یابند.

تقویت این نوع رفتارها تشویق کرد تا بتوانند با توجه به گسترش آن در سازمان، موانع را از سر راه بردارند.

ارائه این الگو در خصوص رفتار سیاسی در سازمان‌های ورزشی که از پویایی و حساسیت بالایی برخوردارند، می‌تواند راهگشایی باشد برای حل مشکلات سازمان‌های ورزشی که گاهاً نشأت گرفته از کاربرد نادرست تصمیمات راهبردی یا رفتارهای سیاسی کارکنان است. رویارویی با موانع و مشکلات سر راه سازمان‌های ورزشی توسط مدیران با مدیریت رفتار سیاسی و اتخاذ تصمیماتی برخاسته از رفتار سیاسی کارکنان را می‌توان حضور رفتاری جدید در سازمان‌های ورزشی دانست.

عوامل مداخله‌گر در توسعه روان‌شناسی سیاسی در ورزش ایران، عواملی محیطی عمومی هستند که بر راهبردها تأثیرات محدودکننده می‌گذارند. این عوامل مشتمل بر چهار مفهوم اصلی؛ موانع سازمانی، موانع عمومی، موانع مدیریتی و موانع انگیزشی می‌باشند.

نتایج همسو با پژوهش‌های توفیقی (۱۳۹۰) زاعیان و همکاران (۱۴۰۰) می‌باشد. زاعیان و همکاران (۱۴۰۰) ضعف‌های مدیریتی و کمبود متخصصان را به‌عنوان شرایط مداخله‌گر توسعه جایگاه روان‌شناسی ورزشی در رشته‌های المپیک و مدال‌آور بیان نمودند.

توفیقی (۱۳۹۰) در مطالعه‌ای نشان داد که بی‌ثباتی مدیریت، اختلاف دیدگاه‌های سیاسی و جناحی، غرض‌ورزی شخصی در کنار بی‌تدبیری مدیران یا بی‌اطلاعی از نقش دیپلماسی در توفیقات ورزشی و نیز نبود لابی‌های موثر در سطوح بین‌المللی و عدم حمایت از افراد صاحب کرسی از جمله عوامل از دست دادن کرسی‌های موجود بین‌المللی ورزش ذکر کرد.

برای توسعه هر موضوعی در کشور، ضروری است که مسئولان آن حوزه در خصوص آن موضوع احساس ضرورت کنند. همان‌گونه که پس از سال‌ها، مسئولان ورزش کشور به ضرورت موضوع استعدادیابی پی بردند و به‌سوی توسعه فرایند استعدادیابی در رشته‌های ورزشی مختلف گام‌های مؤثری برداشتند، لازم است که برای توسعه روان‌شناسی ورزشی کشور نیز مسئولان احساس نیاز کنند. این در حالی است که از سوی مسئولان ورزش کشور، ضرورتی در خصوص روان‌شناسی ورزشی کشور احساس نمی‌شود که نمود آن را می‌توان در نبود روان‌شناس ورزشی در کادر فنی تیم‌های مختلف کشور مشاهده کرد. همچنین در کشور ضعف نیروی انسانی و کمبود نیروی متخصص روان‌شناسی سیاسی ورزشی وجود دارد. از این‌رو لازم است در این زمینه تمهیداتی اندیشیده شود. از سوی دیگر، توجه ناکافی از سوی وزارت ورزش و جوانان و فدراسیون‌های ورزشی و کمیته ملی المپیک

به مقوله روان‌شناسی سیاسی ورزشی مشاهده می‌شود و نمود آن را می‌توان در نبود کمیته‌های تخصصی روان‌شناسی ورزشی در بدنه وزارتخانه و نیز فدراسیون‌های ورزشی و ... مشاهده کرد. در نتیجه، لازم است نگاه ساختاری به مقوله روان‌شناسی سیاسی ورزشی در ارگان‌های ورزشی ایجاد گردد.

مطابق با نتایج، موانع سازمانی و مدیریتی شامل شرایط بی‌ثباتی و عدم اطمینان، دور شدن از اهداف سازمانی، فقدان آینده‌پژوهی در سازمان، ابهام در نظارت و ارزیابی عملکرد، عدم تمرکز در تصمیم‌گیری‌های کلان، دستکاری و تحریف اطلاعات، نبود ثبات شغلی و جایگاهی در توسعه روان‌شناسی سیاسی ورزش می‌باشند.

با توجه به اهمیت فراوان موانع مدیریتی در سازمان‌ها، برای مدیران بسیار مهم است که پدیده‌های خاصی را که به صورت مانع بر جریان سالم توسعه روان‌شناسی سیاسی اثر می‌گذارند و آن را دچار کندگی و پیچیدگی و یا اصولاً مسدود می‌کنند، شناخته و در رفع آن بکوشند. مختاری و همکاران (۲۰۱۷) نیز بر عوامل سازمانی موثر بر بهبود رفتار سیاسی تأکید داشتند.

موانع انگیزشی شامل مقوله‌هایی مانند ارتقای علاقه به گسترش روان‌شناسی سیاسی در میان مدیران و کارکنان سازمان‌های ورزشی، شناخت ظرفیت‌های روان‌شناسی سیاسی در ورزش، دادن مشوق‌های شغلی جهت ارتقای عملکرد در خصوص روان‌شناسی سیاسی و ایجاد بستر جهت دستیابی به قدرت به واسطه روان‌شناسی سیاسی در ورزش است.

توجه به عوامل انگیزشی سبب می‌گردد تا ضرورت و دغدغه توسعه روان‌شناسی سیاسی در ورزش ایجاد گردد و این احساس ضرورت و دغدغه می‌تواند زمینه ایجاد فعالیت‌های اجرایی در حوزه ورزش در راستای توسعه روان‌شناسی سیاسی را فراهم نماید.

در مجموع می‌توان بیان کرد روان‌شناسی سیاسی سهم بسیار مهمی در فهم سیاست دارد و گستره درک ما را افزایش می‌دهد. علم سیاست را از بخش ناهشیار و نیز عوامل غیرمنطقی قالب‌پذیری رفتار بشر مطلع می‌سازد و کاملاً آشکار می‌سازد که انسان باوجود اینکه از عقل و منطق برخوردار است، در اغلب موارد، بدون سنجش و تأمل رفتار می‌کند (به نقل از فانی و همکاران، ۱۳۹۳). لذا شناسایی موانع موثر در این مسیر می‌تواند منجر به توسعه و بهبود روان‌شناسی سیاسی گردد.

راهبردهای سیاسی-اجتماعی، راهبردهای شغلی، راهبردهای روان-شناسی و راهبردهای سازمانی نیز به‌عنوان راهبردهای توسعه روان-شناسی سیاسی شناسایی گردید.

دارد. بر اساس نتایج سلطان احمدی و همکاران (۱۴۰۲) پیامدهای ورزشی و پیامدهای سیاسی به‌عنوان پیامدهای توسعه روان‌شناسی سیاسی در ورزش حرفه‌ای ایران مشخص نمود که همسو با پژوهش حاضر است.

همچنین، زارعیان و همکاران (۱۴۰۰) در پژوهش خود بیان کردند بهبود عملکرد و کیفیت زندگی ورزشکاران به منزله پیامد اصلی توسعه جایگاه روان‌شناسی ورزشی در رشته‌های المپیک و مدال‌آور می‌باشد. تمیر و همکاران^۱ (۲۰۱۵) در پژوهش خود اشاره کردند مهارت سیاسی مجموعه مهارت‌هایی را برای به کار بردن مؤثر منابع و اجرای رفتار سیاسی فراهم می‌کند، مهارت سیاسی توانایی درک موثر دیگران و موقعیت‌ها در کار و استفاده از چنین دانشی برای نفوذ در دیگران برای عمل به شیوه‌ای که اهداف فردی یا سازمانی را افزایش می‌دهد و منجر به پیامدهای فردی و سازمانی می‌گردد.

ورزش به‌عنوان نهاد اجتماعی-سیاسی در عصر حاضر می‌تواند در زمینه ارتباط توانایی‌های بدنی مورد اهمیت و مطالعه قرار گیرد. در واقع، در عصر حاضر ورزش بخشی از روند تحولات کلی جامعه را با خود به همراه می‌آورد و افکار عمومی را تحت تأثیر قرار می‌دهد. بر این اساس، ورزش در جامعه دارای رنگ و بوی فرهنگی است و هر جامعه‌ای از این پدیده مطابق با فرهنگ حاضر دریافت خاصی دارد.

چنین نسبت فرهنگی از پدیده ورزش در حوزه مطالعات اجتماعی که ناشی از خلاقیت‌های اجتماعی و فرهنگی ملت‌ها می‌باشد، بیانگر این است که پدیده ورزش به‌عنوان یک محصول فرهنگی و اجتماعی مستقل از جامعه نیست و در متن نظام اجتماعی تکامل پیدا می‌کند. نهاد ورزش را در جامعه باید نوعی نظام سازمان‌یافته و پایداری از الگوهای اجتماعی و سیاسی دانست که برخی از رفتارهای تأییدشده و یکنواختی را در اعضای مشارکت‌کننده ورزشی در جهت برآورده کردن نیازهای بنیادی جامعه به وجود می‌آورد.

نهاد اجتماعی-سیاسی ورزش در جوامع امروزی هدفش رسیدن به انسجام اجتماعی، بیانگر هویت ملی و ارزشی جوامع، نهادی برای گذاران اوقات فراغت، رشد ناخالص درآمد ملی، هدایت و تربیت صحیح افراد جامعه و غیره می‌باشد.

در نهاد اجتماعی ورزش، منش‌ها، الگوهای اخلاقی و ارزشی، رفتارهای پهلوانی، همیاری و حمایت، افتادگی و جوانمردی و غیره به‌عنوان ارزش‌هایی غایی به ورزشکار آموخته می‌شود.

بر اساس نتایج به دست آمده از یافته‌های پژوهش، جهت ارتقای سیستم توسعه روان‌شناسی سیاسی در ورزش کشور پیشنهاد می‌شود،

سلطان احمدی و همکاران (۱۴۰۲) در پژوهش خود راهبردهای سازگاری و راهبردهای توانمندسازی جهت توسعه روان‌شناسی سیاسی در ورزش حرفه‌ای ایران را مشخص نمود که همسو با پژوهش حاضر است. در تبیین نتایج می‌توان بیان کرد راهکارهای توسعه روان‌شناسی سیاسی در ورزش مشتمل بر مفاهیم کلیدی مانند راهبردهای سیاسی-اجتماعی، راهبردهای شغلی، راهبردهای روان‌شناسی و راهبردهای سازمانی می‌باشد. توجه به راهبردهای سیاسی-اجتماعی و روان‌شناسی سیاسی و سازمانی به عنوان موضوع‌های کلیدی در ورزش می‌تواند کمک بسیاری در جهت کنترل تعارض در کل جامعه و حوزه ورزش و سیاست نماید.

این عوامل با توجه به تنوع گسترده قومی و فرهنگی در ایران و نیاز به یک عامل انسجام‌بخش از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. در واقع، دولت می‌تواند از ورزش به عنوان ابزاری برای تقویت نظم اجتماعی و سیاسی استفاده کند. توسعه روان‌شناسی سیاسی در ورزش در ایران پیامد عمده دیگری به دنبال دارد و آن تقویت ارتباط جامعه ایرانی با جامعه جهانی و معرفی کشور و فرهنگ ایران در جهان است.

همچنین، دیپلماسی ورزشی می‌تواند به عنوان ابزاری در جهت منافع سیاسی و اقتصادی کشور ایران در سطح بین‌المللی به کار گرفته شود و دولت با استفاده از آن، شرایط اقتصادی و سیاسی جامعه ایرانی را بهبود بخشد.

کش‌های اساسی جهت پیشبرد مفاهیم کلیدی راهبردها می‌تواند شامل ارائه رهنمودها و چهارچوب‌های سیاسی-اجتماعی، تدوین استراتژی‌های آموزشی عملی برای مدیران، آگاهی از آداب میزبانی و میهمانی در سطح ملی و بین‌المللی، برگزاری مراسم‌ها و برنامه‌های مذهبی و فرهنگی، آشنایی با زبان، ارزش‌ها و هنجارهای ملی سایر کشورها، آشنایی با تاکتیک‌های روان‌شناسی نفوذ به‌منظور کسب منافع سازمانی، توانمندسازی رهبری ورزشی، تفویض اختیار و اعطای مسئولیت، نظارت و ارزیابی شخصی-تیمی، ایجاد سیستم نظارت و پاداش و مراکز ارزیابی برای تمامی سطوح سازمانی و ... باشد.

بر اساس نتایج، پیامد عملکردی، پیامد شغلی، پیامدهای ورزشی، پیامدهای جامعه‌پذیری سیاسی، پیامدهای روان‌شناسی، پیامد فردی و اجتماعی، پیامد سازمانی و پیامد سیاسی به‌عنوان پیامدهای توسعه روان‌شناسی سیاسی شناسایی شدند.

نتایج این بخش از یافته‌ها با نتایج تحقیقات، علوی و دوستی (۱۴۰۱)، باغ‌خواستی و ضامنی (۱۳۹۵)، تمیر و همکاران (۲۰۱۵)، سلطان احمدی و همکاران (۱۴۰۲) و زارعیان و همکاران (۱۴۰۰) همخوانی

احتمال برداشت متفاوت مشارکت‌کنندگان از سؤالات در هنگام پاسخگویی به سؤالات از جمله محدودیت‌های پژوهش حاضر است. یکی از نوآوری‌های مهم این پژوهش بررسی نسبتاً جامع از همه مراحل توسعه روان‌شناسی سیاسی و بررسی ابعاد و عوامل مؤثر بر آن است. از طرفی، انجام پژوهش حاضر می‌تواند در جهت رفع خلأ مطالعاتی در این حوزه کمک بسیاری نماید و شواهد کافی در خصوص توسعه روان‌شناسی سیاسی در ورزش را ایجاد نماید. تحقیق حاضر می‌تواند به صنعت و رشد روان‌شناسی سیاسی در ارگان‌هایی همچون فدراسیون‌های ورزشی، کمیته ملی المپیک، روابط بین‌الملل سازمان‌های ورزشی کمک شایانی کند.

ملاحظات اخلاقی: این پژوهش با اهداف بنیادی مطابق با دستورالعمل‌های پژوهشی و پیروی از اصول اخلاقی انجام پذیرفته است.

حامی مالی: این مقاله برگرفته از رساله دکتری می‌باشد و هیچ‌گونه کمک مالی از سازمان‌های تامین مالی دریافت نکرده است.

تعارض منافع: هیچ‌گونه تعارض منافی از سوی نویسندگان مقاله گزارش نشده است.

تشکر و قدردانی: نویسندگان از تمامی آموذنی‌های محترم شرکت‌کننده در پژوهش، صمیمانه قدردانی و تشکر می‌نمایند.

دسته‌بندی به دست آمده برای ابعاد و فرایندها در اقدامات نظام مدیریت روان‌شناسی سیاسی در ورزش مبنا قرار گیرد و به رابطه علی معلولی و تقدم و تأخر بین متغیرها در عمل توجه کنند. همچنین تأملی جدی در ارتباط با روان‌شناسی سیاسی و بهبود آن در محیط جامعه ورزش داشته باشند.

رهنمودها و چهارچوب‌های سیاسی-اجتماعی، آشنایی با خصوصیات اخلاقی دولت‌مردان، آشنایی با جناح‌های سیاسی در ارتباط با تدوین استراتژی‌های آموزشی عملی برای مدیران، ورزشکاران و... صورت پذیرد. دست‌اندرکاران حوزه سیاسی-ورزشی در کشور به برخی اقدامات موردی جهت توسعه اکفا نکنند و به تمامی فرایندهای تحقیق توجه داشته باشند و برای این کار فرایند تشریح شده در این پژوهش در محوریت تصمیم‌گیری قرار بگیرد.

از طرفی، تقسیم کار مناسبی بین سازمان‌ها و مراکز متولی و ذی‌ربط در توسعه روان‌شناسی سیاسی در ورزش کشور جهت تعادل و تناسب نسبی در بهره‌مندی از خدمات و منابع صورت بگیرد تا از موازی‌کاری و ناهماهنگی بین بخش‌ها و هدر رفتن منابع جلوگیری شود.

علاوه بر این، با توجه به نتایج پژوهش حاضر پیشنهاد می‌گردد تا با برگزاری دوره‌های آموزشی در جهت تقویت مهارت و علائق ارکان ورزش حرفه‌ای در به‌کارگیری از روان‌شناسی سیاسی، زمینه جدی جهت توسعه آن را فراهم شود. جدید بودن موضوع تحقیق در بخش ورزش و آشنایی کم برخی از نمونه‌های تحقیق با موضوع و امکان تاثیر عواملی همچون تمایلات، تعصبات، ناراحتی‌های خانوادگی و

منابع

1. Alavi, H., & Dosti, M. (2022). Designing a model of political behavior in the strategic decision-making of Iranian sports managers. *Scientific Journal of Political Science*, 18(1), 199-218. (In persian)
2. Bagh Chasti, F., & Zamani, F. (2015). Investigating the relationship between managers' power sources and employees' political behavior. *Monthly Research of Nations*, 1(12), 105-122. (In persian)
3. Bakhshi Chenari, A., Zardoshtian, S., & Mohammadi Jame, H. (2020). A Comparative Study of Sports Diplomacy Practices and Experiences in Islamic Republic of Iran and Selected Countries. *Management of communication in sports media*, 7(3), 69-79. (In persian)
4. Beattie, P. (2019). *Social evolution, political psychology, and the media in democracy: The invisible hand in the US marketplace of ideas*. Springer .
5. Boykoff, J. (2016). *Power games: A political history of the Olympics*. Verso books .
6. Dubinsky, Y. (2019). From soft power to sports diplomacy: A theoretical and conceptual discussion. *Place Branding and Public Diplomacy*, 15, 156-164 .
7. Fani, A. A., Sheikhejad, F., danaeefard, H., & Hasanzadeh, A. (2014). Inquiry about the factors affecting the formation of political behavior in organization. *Journal of Public Administration*, 6(1), 151-174.

8. Ferris, G. R., Treadway, D. C., Kolodinsky, R. W., Hochwarter, W. A., Kacmar, C. J., Douglas, C., & Frink, D. D. (2005). Development and validation of the political skill inventory. *Journal of management*, 31(1), 126-152.
9. Harris, S., Dowling, M., & Houlihan, B. (2021). An analysis of governance failure and power dynamics in international sport: The Russian doping scandal. *International Journal of Sport Policy and Politics*, 13(3), 359-378.
10. Heslop, L. A., Nadeau, J., & O'reilly, N. (2010). China and the Olympics: views of insiders and outsiders. *International Marketing Review*.
11. Hizli Sayar, G., Unubol, H., Ulke Aribogan, D., & Tarhan, N. (2020). Turkey's Map of Emotions and Its Political Reflections. *New England Journal of Public Policy*, 32(2), 9.
12. Humphreys, B. R., & Zhou, Y. (2022). The Politics of Sports: Introduction to the Special Issue. *Economics of Governance*, 23(3-4), 191-194.
13. Keshavarz, L., Farahani, A., & Bahramipour, B. (2017). Analysis of factors affecting the behavior of stakeholders in acquiring sports seats in international forums. *Organizational Behavior Management Studies in Sports*, 5(2), 31-44. (In persian)
14. Manners, I. (2018). Political psychology of European integration: The (re) production of identity and difference in the Brexit debate. *Political Psychology*, 39(6), 1213-1232.
15. Maftouh, Sh. (2015). Psychology of Politicians, Qoomes Publication. In Persian.
16. Monroe, K. R. (2001). *Political psychology*. Psychology Press.
17. Mutisya, M. M. (2019). *The Role of Sports Diplomacy in Promoting Kenya's Foreign Policy Goals (2002-2018)* United States International University-Africa .]
18. Petersen, M. B., & Laustsen, L. (2020). Dominant leaders and the political psychology of followership. *Current opinion in psychology*, 33, 136-141.
19. Peyman Far, M. H., Elahi, A., Sajjad Pour, S. M. K., & Hamidi, M. (2018). Explaining sports diplomacy using the paradigm model: a qualitative study. *Journal of Sports Management*, 11(1):75-79. (In persian)
20. Rabin, J. S. (2021). Behavioral Epigenetics: The Underpinnings of Political Psychology. *The Psychology of Political Behavior in a Time of Change*, 55-96.
21. Rafei Dehkordi, F., Rasool, N. R., & Ramzaninejad, R. (2020). Presenting a paradigmatic model of strategic behavior of Iranian sports managers. *Human Resource Management in Sports*, 7(2), 351-366. (In persian)
22. Sabbaghian, A. (2014). Sports diplomacy. *Culture and Communication Studies*, 16(31), 131-151. (In persian)
23. Sabzi, Z., Shariati Faizabadi, M., & Sabunchi, R. (2020). Designing a model of the effective concepts of sports diplomacy on the development of relations between Iran and the United States. *Sport Management*, 21(4), 1119-1140. (In persian)
24. Selajqa, S., & Resurrection, M. (2021). Examining the relationship between the political skills of managers on their political behavior with regard to the mediating role of the perception of the political environment in the executive bodies of Kerman city. *Ormazd Journal*, 54(2), 203-236. (In persian)
25. Shah Rezaei, F., & Shirzadi, R. (2017). Sports, politics and international relations. *International Studies Quarterly*, 15(3), 185-220. (In persian)
26. Shariatnia, K., & Masoudli, M. (2018). Political psychology and entering the field of theorizing in political science. *Journal of Political Studies*, 4(14), 93-125. (In persian)
27. Sheikhinejad, F. (2012). *Designing a model to explain the political behavior of employees in the studied public sector: Iran's water industry* Tarbiat Modares University. (In persian)
28. Tamir, I., Hilik Limor, Y., & Galily, Y. (2015). Sports: Faster, higher, stronger, and public relations. *Human Affairs*, 25(1), 93-109.
29. Peymanfar, M. Developing a Strategic Model for the Development of Sport Diplomacy of the Islamic Republic of Iran, PhD dissertation, Kharazmi University, 2015. (in Persian)

30. Mokhtari, R., Safania, A. M., Poursoltan Zarandi, H. (2018). The Factors Affecting the Formation of Political Behavior in Iranian Sport Ministry and Federations. *Ann Appl Sport Sci* 2018; 6 (2) :95-104
31. Sultan Ahmadi, T., Falah, F., Bahlke, T. (1402) Presentation of the paradigm model of the development of political psychology in professional sports in Iran. *Sports Psychology*. 13(1)
32. Zareian, S.M., Nik Ayin, Z., Waez Mousavi, S.M.K (1400) Compilation of a qualitative model for the development of the position of sports psychology in Olympic and medal winning disciplines. *Journal: Physiology and Management Researches in Sports*. 13(1) 171-186